

RAN-2108002601060002

M.Com (Part-1) (External) Examination March - 2026

Financial & Management Accounting (Paper - III)

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book	Seat No.: <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table> Student's Signature						

પ્ર.1. ટુંકા પ્રશ્નો:-

20

- તારખ 1/4/2024 ના રોજ યંત્રોની ચોપડે કિંમત રૂપિયા 22,50,000 હતી. તારીખ 1/6/2024 ના રોજ એક નવું યંત્ર રૂપિયા 7,50,000 ખરીદ્યું. જે પેટે 20% સબસીડી મળી. આ યંત્ર અંગે ગોઠવણી ખર્ચ રૂપિયા 45,000, ઓક્ટ્રોય રૂપિયા 35,000, નૂર અને જકાત ના રૂપિયા 30,000 અને અન્ય ખરીદીના ખર્ચા રૂપિયા 40,000 ચૂકવ્યા. આ યંત્ર માટે તેજ તારીખે વાર્ષિક 10% દરે રૂપિયા 5,00,000 ની બેંક લોન લીધી. ખરીદેલ યંત્રનો ઉપયોગ તારીખ 1/12/2024 ના રોજથી કરવામાં આવ્યો. એક જૂનું યંત્ર જેની પડતર કિંમત રૂપિયા 1,50,000 હતી તે તારીખ 1/10/2024 ના રોજ રૂપિયા 1,05,000 માં વેચાયું અને વેચાણ ખર્ચ અંગે રૂપિયા 5,000 ચૂકવ્યા. તમામ મિલકતો પર ઘસારાનો દર 20% છે. આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે મજરે મળવાપાત્ર ઘસારા ની ગણતરી કરો.

- ચિન્ટુ, મિન્ટુ અને પીન્ટુ 2:2:1 ના પ્રમાણમાં નફો અને નુકસાન વહેંચતા ત્રણ ભાગીદારો છે. 01/04/2024 ના રોજ તેમની મૂડી નીચે મુજબ છે:

ચિન્ટુ Rs. 100000

મિન્ટુ Rs. 250000

પીન્ટુ Rs. 150000

પેઢીમાં કોઈ વધારાની મૂડી કે કોઈ ઉપાડ નથી. પેઢીના ડીડમાં મૂડી પર 12% વ્યાજની જોગવાઈ છે જ્યારે ભાગીદારોને અનુક્રમે 20%, 25% અને 15% મહેનતાણું આપવામાં આવશે. ચિન્ટુ એ પેઢીને રૂ. 200000 ની 15% લોન આપી છે જેનું વ્યાજ ચોપડામાં નોંધાયેલ નથી. મૂડી પર વ્યાજ, લોન પરનું વ્યાજ અને ભાગીદારોના મહેનતાણું ઉધારતા પહેલાં પેઢીનો રૂ. 500000 નો ચોખ્ખો નફો દર્શાવે છે. નફાની ગણતરી માટે, નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ:

દાન	Rs. 10000	ઘાલખાધ અનામત	Rs.20000
ઓફિસ ખર્ચ	Rs.50000	આગનું વીમા પ્રીમિયમ	Rs.25500
ઘાલખાધ	Rs.5000	જીવન વીમા પ્રીમિયમ	Rs.20000

પેઢીની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

3. શ્રીમતી પૂજા ને પાંચ સગીર પુત્ર છે (2 દીકરાઓ અને 3 દીકરીઓ). તેઓની પાછલા વર્ષ 2024-25 દરમિયાનની આવક નીચે મુજબ છે.

બાળકો	દીકરો-1 છગન	દત્તક લીધેલ દીકરો-2 મગન	દીકરી-1 ટીના	દીકરી-2 મીના	અપંગ દીકરી-3 ડીકા
આવક (રૂપિયા માં)	10,000	6,000	4,000	1,000	26,000

શ્રીમતી પૂજાની પોતાની પગારની આવક રૂ. 2,50,000 હોય તો આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે કુલ આવક શોધો.

4. આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે કુલ આવકની ગણતરી માટે નીચેની વિગતો તમને પૂરી પાડવામાં આવે છે:

વિગત	Rs.
પગારની આવક	67,500
મકાન મિલકત- 1 માંથી આવક	1 25,250
મકાન મિલકત- 2 ની ખોટ	11,750
નોંધાયેલ પેઢીની ખોટ	10,000
સહકા વ્યવસાયમાંથી લાભ	37,500
લાંબા ગાળાનો મૂડી નફો	27,500
લાંબા ગાળાની મૂડી ખોટ	10,000
જામીનગીરી પર વ્યાજ	11,250

- પ્ર.2. કુ. કિવા ની નીચેની માહિતી પરથી આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે ધંધા અને વ્યવસાયની કરપાત્ર આવક શોધો

20

તારીખ 31/3/2025 ના રોજ પૂરા થતા નુકસાનો નફા નુકસાન ખાતુ નીચે મુજબ છે

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
શરૂનો સ્ટોક	3,99,600	વેચાણ	27,92,000
ખરીદી	22,20,000	આખરનો સ્ટોક	7,95,700
પગાર	80,000	ઘાલખાધ પરત	12,300
મૂડી પર વ્યાજ	20,766		
જાહેરાત ખર્ચ	28,000		
વેચાણવેરો	82,234		
ચંત્ર A નો ઘસારો	30,000		
ચંત્ર B નો ઘસારો	89,400		
ચોખ્ખો નફો	6,50,000		
કુલ	36,00,000	કુલ	36,00,000

વધારાની માહિતી

- 1) શરૂનો સ્ટોક તેની પડતર કિંમત કરતા 8% વધુ અને આખરનો સ્ટોક તેની પડતર કિંમત કરતા 9% વધુ કિંમતે દર્શાવેલ છે.
- 2) તારીખ 01/05/2024 ના રોજ પેટન્ટ ખરીદ્યા રૂપિયા 4,00,000
- 3) ઉપરોક્ત જાહેરાત ખર્ચમાં, રાજકીય પક્ષના છાપામાં આપેલ જાહેરાત રૂ 11,000 નો સમાવેશ થાય છે.

- 4) તારીખ 01/04/2023 ના રોજ યંત્ર A ની કિંમત રૂ 1,50,000 હતી. તા. 01/06/2023 ના રોજ રૂ 1,02,000 માં એક યંત્ર ખરીદ્યું. એ જ તારીખે આ યંત્ર માટે રૂ 1,00,000 ની બેંક લોન વાર્ષિક 12% ના લેવામાં આવી. યંત્ર નો ઉપયોગ તા. 01/01/2024 ના રોજ થી કરવામાં આવ્યો. આ લોન તા. 31/03/2024 ના રોજ પરત કરવામાં આવી.
તા. 1/9/2024 ના રોજ રૂ. 71,675 માં નવું યંત્ર ખરીદ્યું. ઘસારા નો માન્ય દર 15% છે.
- 5) તારીખ 01/05/2023 ના રોજ યંત્ર B રૂ 50,000 માં ખરીદ્યું. તા. 01/06/2023 ના રોજ નવું યંત્ર 2,00,000 માં ખરીદ્યું જે અંગે તા. 01/07/2023 ના રોજ રૂ. 3,000 મરામત અંગે ચૂકવ્યા. તા. 01/06/2023 ના રોજ આ યંત્ર માટે રૂ 1,00,000 ની બેંક લોન વાર્ષિક 12% ના લેવામાં આવી. યંત્ર નો ઉપયોગ તા. 01/08/2023 ના રોજ થી કરવામાં આવ્યો. આ લોન તા. 31/03/2024 ના રોજ પરત કરવામાં આવી. તા. 01/13/2024 ના રોજ નવું યંત્ર 3,04,000 માં ખરીદ્યું અને રૂ 1,000 મુસાફરી ખર્ચ ના ચૂકવ્યા. આ યંત્ર માટે તા. 01/12/2024 ના રોજ રૂ 1,00,000 ની બેંક લોન વાર્ષિક 12% ના લેવામાં આવી, જે હજુ પરત કરવામાં આવી નથી. યંત્ર નો ઉપયોગ તા. 01/01/2025 ના રોજ થી કરવામાં આવ્યો.

OR

પ્ર.2. ડો. અક્ષય ગોહિલ ની નીચેની માહિતી પરથી આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે ધંધા વ્યવસાયની કરપાત્ર આવક શોધો.

20

આવક	રકમ	જાવક	રકમ
શરૂની બાકી	20,000	હોસ્પિટલ નું ભાડું	2,00,000
વિઝીટ ફી	50,000	પગાર	80,000
કન્સલ્ટેશન ફી	2,00,000	ટેલિફોન બિલ	7,000
દવા વેચાણની આવક	48,000	પુસ્તકોની ખરીદી	4,000
ઓપરેશનની આવક	40,000	દીકરીના લગ્નનો ખર્ચ.	51,000
ઓપરેશન થિયેટર નું ભાડું	36,000	મોટરકાર ખર્ચ	21,000
મકાન ભાડા ની આવક	20,000	મ્યુનિસિપલ વેરા	8,000
કોલેજમાંથી પગાર	25,000	મુસાફરી ખર્ચ	8,000
શેર વેચાણનો નફો	35,000	પરચુરાણ ખર્ચ	5,000
વ્યાજની આવક	10,000	વીમા પ્રીમિયમ	7,000
શેર પર ડિવિડન્ડ	5,000	દવાની ખરીદી	1,00,000
સર્જિકલ સાધનોનું વેચાણ (31/12/2022)	8,000	કોમ્પ્યુટરની ખરીદી	50,000
દર્દીઓ પાસેથી ભેટ	76,000	છેવટની બાકી	32,000
	5,73,000		5,73,000

વધારાની માહિતી

- સર્જિકલ સાધનોની શરૂની ઘસારા બાદ કિંમત રૂપિયા 80,000 હતી ઘસારાનો માન્ય દર 30% છે. તારીખ 01/03/2025 ના રોજ તેમના અંગત ફંડમાંથી રૂપિયા 28,000 ના નવા સર્જિકલ સાધનો ખરીદવામાં આવેલ છે.
- સરકારી ધંધાનું નુકસાન રૂપિયા 24,000 છે.
- મ્યુનિસિપલ વેરામાં રૂપિયા 1,000 રહેઠાણના મકાન અંગેના છે.
- દવાનો શરૂનો સ્ટોક રૂપિયા 22,000 હતો જેની કિંમત 10% વધુ આકેલ છે જ્યારે દવાનો છેવટ નો સ્ટોક રૂપિયા 72,000 હતો જેની કિંમત રૂપિયા 10% ઓછી આકેલ છે.

5. પગારમાં રૂપિયા 10,000 તેમના પુત્રને ચૂકવેલ છે તેનો સમાવેશ થાય છે તેમનો પુત્ર હાલમાં કોલેજમાં અભ્યાસ કરે છે.
6. હોસ્પિટલ ના ભાડામાં 40% રકમ રહેઠાણના મકાન અંગે સમાયેલ છે.
7. વીમા પ્રીમિયમ માં રૂપિયા 3000 જીવન વીમા પ્રીમિયમના સમાયેલા છે.
8. મોટર કારની શરૂની ઘસારા બાદ કિંમત રૂપિયા 2,50,000 છે ઘસારાનો માન્ય દર 20% છે. મોટર કારનો ધંધાકીય અને અંગત એકસરખો ઉપયોગ થાય છે.

પ્ર.3. નીચે આપેલી માહિતીના આધારે શ્રીમતી કવિતા શર્માની આ.વ. 2025-26 માટેની “અન્ય સાધનોની કરપાત્ર આવક” ગણો: **20**

1. Ayush Ltd. ના કર મુક્ત ડિબેન્ચર પરથી મળેલ વ્યાજ રૂ. 9,000 (TDS @10%).
2. આવકવેરા રિફંડ પર મળેલ વ્યાજ રૂ. 5,000.
3. Radha Ltd. ના 6% કરબાદ ડિબેન્ચર પરથી મળેલ વ્યાજ રૂ. 22,500 (TDS @10%).
4. Mohan Ltd. ના 8% કરબાદ ડિબેન્ચર પરથી મળેલ વ્યાજ રૂ. 18,000 (TDS @20%).
5. કિસાન વિકાસ પત્ર પર મળેલ વ્યાજ રૂ. 24,000 તથા ઈન્દિરા વિકાસ પત્ર પર મળેલ વ્યાજ રૂ. 6,000.
6. રૂ. 1,00,000; 12% મહારાષ્ટ્ર સરકાર લોન.
7. રૂ. 25,000; 8% રાજસ્થાન સરકાર લોન.
8. રૂ. 3,00,000; Hanuman Ltd. ના 10% કરમુક્ત ડિબેન્ચર (TDS @10%).
9. લોટરીનું ઈનામ (નેટ) રૂ. 28,000 (TDS @30%).
10. રાષ્ટ્રીય રક્ષા બોન્ડ પરથી વ્યાજ રૂ. 6,500.
11. ભરૂચ ખાતે પાર્ટી પ્લોટનું ભાડું રૂ. 15,000.
12. રોયલ્ટી (ખર્ચ બાદ કર્યા પછીની) રૂ. 14,000.
13. રૂ. 1,50,000; Krishna Ltd. ના 10% કર મુક્ત ડિબેન્ચર (TDS @10%).
14. બેંક ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટ પર મળેલ વ્યાજ રૂ. 18,000.
15. 15-01-2024 ના રોજ તેણીને અમાન્ય (unrecognized) પ્રોવિડન્ટ ફંડમાંથી કુલ રૂ.2,50,000 મળ્યા, જેમાંથી તેણીનો ફાળો રૂ. 1,00,000 અને વ્યાજ રૂ. 25,000 હતો.
16. ખુલાસા વગરની રોકડ રૂ. 32,400.

વધારાની માહિતી

- 01-07-2024 ના રોજ મહારાષ્ટ્ર સરકાર લોનમાંથી રૂ. 60,000 ની જામીનગીરી વેચી અને એ જ દિવસે રૂ. 70,000; 15% ગુજરાત સરકાર લોન રૂ. 110 ના ભાવે ખરીદી.
- આ ખરીદી માટે જરૂરી રકમ બેંકમાંથી 12% દરે લોન લઈને ચૂકવવામાં આવી.
- 01-01-2025 ના રોજ Hanuman Ltd. ના કરમુક્ત ડિબેન્ચર વેચી અને Reliance Ltd. ના 10% રૂ. 1,20,000 કર બાદ ડિબેન્ચર ખરીદ્યા.
- તમામ જામીનગીરી પર વ્યાજ 30 જૂન અને 31 ડિસેમ્બરે પ્રાપ્ત થાય છે.
- કરપાત્ર વ્યાજ વસૂલાત માટે રૂ. 3,000 ખર્ચ ચૂકવવામાં આવ્યો.

OR

લાલો એન્ડ કંપની એક ભાગીદારી પેઢી છે. તેમાં બે ભાગીદારો લાલો અને તુલસી છે. પેઢી બાંધકામ સાથે મકાનનું મરામત અને બાંધકામનાં કાર્ય માટે મજૂરો પાઠવવાનાં ધંધા સાથે સંકળાયેલી છે. તા. 31.03.2025 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું પેઢીનું નફા-નુકસાન ખાતુ નીચે મુજબ છે.

વિગત	Rs.	વિગત	Rs.
કાચામાલનો શરૂઆતનો સ્ટોક	43,400	બાંધકામનાં ધંધામાંથી આવક	77,41,400
ઘસારો	4,78,860	મકાનનું ભાડુ	96,000
સ્ટાફનો પગાર	2,60,000	કંપની ડિપોઝીટ પરનું	
માલ અને સેવા કર	10,000	વ્યાજ (નેટ)	5,20,000
કાચા માલની ખરીદી	48,20,420	(T.D.S. નો દર 20%)	10,23,200
કમ્પનીમાં ડિપોઝીટ મૂકવા		કાચા માલનો આખર સ્ટોક	
લિધેલ લોન પર વ્યાજ	27,600		
ધંધાના હેતુ માટે લીધેલ લોન			
પર વ્યાજ	1,48,800		
મુસાફરી ખર્ચ	28,000		
મનોરંજન ખર્ચ	15,600		
જાહેરાત ખર્ચ	72,000		
અન્ય ખર્ચા	8,24,000		
મકાનના સ્થાનિક કરવેરો	12,000		
મકાનનો વીમો	2,400		
ભાગીદારી ડીડ મુજબ			
ભાગીદારોને પગાર			
લાલો : 4,32,000			
તુલસી : 2,88,000	7,20,000		
મૂડી પર વ્યાજ			
ભાગીદારી ડીડ મુજબ			
(24% લેખ)			
લાલો: 24,000	1,38,000		
તુલસી : 1,14,000	17,79,520		
ચોખ્ખો નફો			
	93,80,600		93,80,600

વધારાની માહિતી :

- તા. 1.04.2024 નાં રોજ પેઢી પાસે ઘસારાપાત્ર મિલકતો નીચે મુજબ હતી.
સમૂહ -1: પ્લાન્ટ A, B અને C જેની ઘસારાબાદ કિંમત Rs. 7,40,000, ઘસારાનો દર 15%.
સમૂહ- 2: પ્લાન્ટ D જેની ઘસારા બાદ કિંમત 39,60,000, ઘસારાનો દર 30%.
તા. 1 લી જાન્યુઆરી, 2025 નાં રોજ પેઢીએ પ્લાન્ટ D Rs.18,20,000 માં વેચી દીધો અને Rs. 9,72,000 માં પ્લાન્ટ E ની ખરીદી કરી (ઘસારાનો દર 15%).
- પેઢીએ Rs. 3,40,000 વડાપ્રધાન રાશી ફંડમાં દાનમાં આપ્યા હતાં, જેનો અન્ય ખર્ચમાં સમાવેશ થયેલો છે.

3. પેઢી અગાઉનાં વર્ષની આગળ ખેચેલ નીચેની ખોટ માંડી વાળવા માંગે છે.

વિગત	આકારણી વર્ષ	
	2023-24	2024-25
ધંધાની ખોટ	40,000	-
મૂડી ખોટ (ટૂંકા ગાળાની)	4,000	2,000

4. ખરીદી માં. Rs. 2,00,000 ની ચૂકવણી રોકડમાં કરેલ છે તેનો સમાવેશ થાય છે.
5. સ્ટાફ પગારમાં Rs. 20,000 કર્મચારીને વિદેશમાં ચૂકવેલ છે, તેનો સમાવેશ થાય છે. અને તેના પર મૂળ સ્થાનેથી કરકપાત થયેલ નથી.
6. તા. 31.03.2025 નાં રોજ 10,000 ની G.S.T. ચૂકવાની બાકી હતી, જે પૈકી Rs. 8,000 ની ચૂકવણી તા. 31.07.2025 ના રોજ કરવામાં આવી હતી અને Rs. 2,000 ની ચૂકવણી તા. 30.11.20225 નાં રોજ કરવામાં આવી હતી. જોકે G.S.T. મુજબ ભરવાની છેલ્લી તા. 14.05.2025 હતી.
7. મકાન-મિલકતોની ચો. વાર્ષિક મૂલ્યમાંથી 30% પ્રમાણિત કપાત બાદ મળે છે. આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે કલમ 184 અને 40 (b) નું પેઢીએ પાલન કર્યું છે એવી ધારણા કરી બુક પ્રોફિટ અને કુલ કરપાત્ર આવક શોધો.

પ્ર.4. (A)

શ્રી રમેશને આગાઉના વર્ષ 2024-25 દરમિયાન નીચે મુજબની આવક પ્રાપ્ત થઈ છે :

14

1. સ્ટેટ બેંક ઓફ બરોડામાં ક્લાર્ક તરીકે પગાર રૂ. 22,000 પ્રતિ માસ, એક મહિના ના પગાર જેટલું બોનસ તથા ઓવરટાઈમ એલાઉન્સ રૂ. 12,000 પ્રતિ વર્ષ.
 2. Tata Steel Ltd. ના શેર પરથી ડિવિડન્ડ રૂ. 4,000. ડિવિડન્ડ વસૂલવા માટે બેંક કમિશન રૂ. 60.
 3. સરકારી જમીનગીરી પર વ્યાજ રૂ. 1,200 અને બેંક ફિક્સ ડિપોઝિટ પર મળેલ વ્યાજ (ગ્રોસ) રૂ. 3,300.
 4. તે રૂ. 1,200 પ્રતિ મહિને ભાડાના ઘરમાં રહે છે અને ઘરના સમારકામ તથા મરામત માટે રૂ. 2,400 પ્રતિ વર્ષ ખર્ચ્યા. આ ઘરના અડધા ભાગને પોતાના સંબંધીએ રૂ. 900 પ્રતિ મહિને ભાડે આપ્યો.
 5. તે એક પોતાનું ઘર ધરાવે છે, જે રૂ. 700 પ્રતિ મહિને ભાડે આપેલ છે. રીપેર ખર્ચ રૂ. 900 થયો.
 6. માસિક મેગેઝિન "Business Today" માંથી લેખન માટે વેતન રૂ. 500 પ્રતિ વર્ષ.
 7. કાર્ડ ગેમમાંથી આવક રૂ. 9,000 અને ઘોડા દોડમાં નુકસાન રૂ. 6,000.
 8. મિલકત ફેરબદલીનો નફો રૂ. 7,000.
 9. રૂ. 60,000 ના 10% ના કર મુક્ત ડિબેન્ચર - Gujarat Industrial Finance Ltd.
 10. રૂ. 30,000 ની 5% ની રાજસ્થાન સરકાર લોન.
 11. નેપાળમાં આવેલી ખેતીની જમીનમાંથી આવક રૂ. 6,000.
 12. અમૃતસરમાં આવેલી જમીન નું ભાડું રૂ. 12,000.
 13. પોસ્ટલ સેવિંગ્સ બેંક ખાતા પર વ્યાજ રૂ. 150.
 14. રૂ. 25,000 ની 7% કેપિટલ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ બોન્ડ - ભારત સરકાર.
- આ. વ. 2025-26 માટે “અન્ય સાધનોની કરપાત્ર આવક” શોધો.

પ્ર.4. (B)

વર્ષ 2024 માટે ચોખ્ખો નફો રૂ. 18,00,000 અને વર્ષ 2025 માટે ચોખ્ખો નફો રૂ. 20,00,000 છે. હક ના શેર પહેલા ના શેર 3,00,000 છે. દર 3 શેરે 1 હકનો શેર રૂ.20 લેખે મળશે. હક ના શેર માટે અરજી કરવાની અંતિમ તારીખ 01/03/2025 છે. હક નો ઉપયોગ કર્યા વગર તા. 01/03/2025 ના રોજ શેર ની બજાર કિંમત રૂ.25 છે. વર્ષ 2025 માટે સામાન્ય (basic) અને વર્ષ 2024 માટે સુધારેલ (adjusted) શેર દીઠ કમાણી શોધો.

6

OR

- પ્ર.4. (A) 1. પાનકાર્ડ અંગે ઓનલાઈન અરજી અને રજીસ્ટ્રેશન ની પ્રક્રિયા સમજાવો. 10
- પ્ર.4. (B) 2. મૂળ સ્થાનેથી કર વસુલાત અંગે કલમ 206 (A) અને 206 (B) ની જોગવાઈઓ. 10
- પ્ર.5. ટૂંક નોંધ લખો (કોઈપણ ચાર) 20
1. GST કાઉન્સિલ નું બંધારણ અને તેના કાર્યો.
 2. અગાઉથી ચૂકવેલ કર ની ચુકવણી
 3. આવીરૂપ ઉદ્યોગો પર GST ની અસરો
 4. સમજાવો: હિસાબી ધોરણ-12, ગવર્મેન્ટ ગ્રાન્ટ
 5. આવકવેરા રીટર્નમાં કસુર થવા બદલ વ્યાજ
 6. નીચેના પદો સમજાવો (1) માલ (2) સેવા (3) CGST (4) SGST (5) IGST

ENGLISH VERSION

Q.1. Short Question- 20

1. The Book Value of Plants-Machinery was Rs.22,50,000 on 1-4-2024. On 01-06-2024 new machine was purchased of Rs.7,50,000 and got 20% subsidy,paid installation expenses Rs.45,000, octroi Rs.35,000, Carriages Rs.30,000 and other Purchase Expense Rs.40,000.For this machine on the same day a loan of RS. 5,00,000 was taken at the rate of 10% P.A. Purchased machinery was utilised from 01-12-2024. The old machinery worth Rs. 1,50,000 was sold at Rs.1,05,000 on 1-10-2024 and paid Rs.5,000 as Sales expenses. Approved rate of depreciation on all Machineries is 20%. Find out approved depreciation for A.Y.2025-26.
2. Chintu, Mintu and Pintu are the three partners in a firm sharing profit and losses in the ratio of 2:2:1. Their capital on dated 01/04/2024 are as under:
Chintu Rs. 100000
Mintu Rs.250000
Pintu Rs. 150000
There is no additional capital or any drawings in the firm. There is a provision of 12% interest on capital in firm's deed whereas 20%, 25% and 15% remuneration will be given to the partners respectively. Chintu has given 15% loan of Rs.200000 to the firm whose interest is not recorded in the books of account. Profit & Loss A/c of the firm shows a Net Profit of Rs.500000 before debiting interest on capital, interest on loan and partners' remuneration. For calculating profit, following informations are to be considered:

Donation	Rs. 10000	Bad debts provision	Rs.20000
Office expenses	Rs.50000	Fire insurance premium	Rs.25500
Bad debts	Rs.5000	Life insurance premium	Rs.20000

Compute the taxable income of the firm.

3. Mrs. Pooja has 5 Minor Children(2 Sons and 3 Daughters).their incomes for PY 2024-25 are a under:

Child	Son-1 Chagan	Adopted son 2 Magan	Daughter-1 Tina	Daughter-2 Mina	Disabled daughter-3 Dika
Income(RS.)	10,000	6,000	4,000	1,000	26,000

Compute Total income of Mrs.Pooja for AY 2025-26 if his own salary income is Rs. 2,50,000.

4. The following particulars are supplied to you for computation of Gross Total Income of the assessee for the A.Y.2024-25:

Particulars	Rs.
Salary Income (computed)	67,500
Income from house property 1	25,250
Loss from house property 2	11,750
Loss from registered firm	10,000
Profit from speculation business	37,500
Long-term capital gain	27,500
Long-term capital loss	10,000
Interest on securities	11,250

Q.2.

From the following details of Ms Kriva, find out taxable income from Business or profession for A.Y.2025-26.

20

P & L Account for the year ended on 31-3-2025 is as under

Particular	Rs.	Particular	Rs.
Opening Stock	3,99,600	Sales	27,92,000
Purchase	22,20,000	Closing Stock	7,95,700
Salary	80,000	Bad-Debt Return	12,300
Interest on Capital	20,766		
Advertising Expenses	28,000		
Sales tax	82,234		
Depreciation of Machinery "A"	30,000		
Depreciation of Machinery "B"	89,400		
Net Profit	6,50,000		
	36,00,000		36,00,000

Additional Information:

- 1) Opening Stock is Valued 8% more than its cost and closing stock is valued 9% more than its cost.
- 2) On 1-5-2024, Patent purchased at 4,00,000.
- 3) From above advertisement expenses, 11,000 paid for advertisement given by news-paper owned by political party.
- 4) On 1-4-2023 Value Of Machinery "A" was 1,50,000. On 1-6-2023 Machinery of 1,02,000 Purchased. For this a loan of 1,00,000 was taken at the rate of 12% on 1-6-2023.

Machinery utilized from 1-1-2024. Such loan paid up on 31-3-2024.

On 1-9-2024 Machinery of 71,675 was purchased. Approved rate of depreciation is 15%.

- 5) On 1-5-2023 value of machinery "B" was 50,000. On 1-6-2023 Machinery of 2,00,000 was purchased. On 1-7-2023 Rs 3,000 Paid for its repairs. For this, on 1-6-2023 a loan of 1,00,000 was taken at the rate of 12%. Machinery utilized from 1-8-2023. On 31-3-2024 such loan paid up.

On 1-12-2024, machinery of 3,04,000 was purchased and paid 1,000 travelling expenses for it. For this, on 1-12-2024, a loan of 1,00,000 was taken at the rate of 12%, which is not paid yet. Machinery utilized from 1-1-25. Approved rate of depreciation is 20%.

OR

Q.2.

From the following information of Dr. Akshay Gohil, compute his taxable income under the head Income from Business or Profession for the A.Y.2025-26 :

20

Receipts	Rs.	Payments	Rs.
To Bal B/d	20,000	By Hospital Rent	2,00,000
To Visit Fees	50,000	By Salaries	80,000
To Consulting Fees	2,00,000	By Telephone Bill	7,000
To Sale of Medicines	48,000	By Purchase of Books	4,000
To Operation Fees	40,000	By Daughter's Marriage Exp.	51,000
To Operation Theatre Rent	36,000	By Motor-car Exp.	21,000
To Income from House Rent	20,000	By Municipal Taxes	8,000
To Salary from College	25,000	By Travelling Exp.	8,000
To Profit of sale of shares	35,000	By Miscellaneous Exp.	5,000
To Interest Income	10,000	By Insurance Premium	7,000
To Dividend on shares	5,000	By Purchase of Medicine	1,00,000
To Sale of surgical instruments(31 /12/2022)	8,000	By Purchase of Computer	50,000
To Gift from patients	76,000	By Closing Balance	32,000
	5,73,000		5,73,000

Additional Informations :

1. The opening written down value of Surgical Instruments was Rs.80,000. Depreciation allowed is 30%. On 01/03/2025 he purchased new surgical instruments (out of personal funds) for Rs.28,000.
2. Loss in speculation business Rs.24,000.
3. Municipal taxes includes Rs.1000 for residential house.
4. The opening stock of medicine was Rs.22,000 which was 10% overvalued, while closing stock was Rs.72,000 which was undervalued by 10%.
5. Salaries include Rs. 10000 paid to his son who is studying in a college.
6. Hospital rent includes 40% for residential house.
7. Insurance Premium includes Rs.3000 for life insurance premium.
8. The opening WDV of Motor Car was Rs.2,50,000. Depreciation allowable is 20%. Motor Car is used equally for office and personal use.

Q.3.

Find out the Taxable "Income from Other Sources" for the A.Y. 2025-26 from the following details of Ms. Kavita Sharma:

20

1. RS. 9,000 interest received on tax-free debentures of Ayush Ltd. (TDS @10%).
2. RS. 5,000 interest received on income-tax refund.
3. RS. 22,500 interest received on 6% tax-less debentures of Radha Ltd. (TDS @10%).
4. RS. 18,000 interest received on 8% tax-less debentures of Mohan Ltd. (TDS @20%).
5. RS.24,000 interest due on Kisan Vikas Patra and RS. 6,000 interest due on Indira Vikas Patra.
6. RS. 1,00,000; 12% Maharashtra Government Loan.
7. RS. 25,000; 8% Rajasthan Government Loan.
8. RS. 3,00,000; 10% Tax-free Debentures of Hanuman Ltd. (TDS @10%).
9. Winning from Lottery (Net) RS. 28,000 (TDS @30%).
10. RS. 6,500 interest on National Defence Bond.
11. RS. 15,000 rent received from party plot at Bharuch.
12. RS. 14,000 royalty received (after expenses).

13. RS. 1,50,000; 10% Tax-free Debentures of Krishna Ltd. (TDS @10%).
14. RS. 18,000 interest received on bank fixed deposits.
15. On 15-01-2024, she received RS. 2,50,000 from an unrecognized provident fund, out of which her contribution was RS. 1,00,000 and interest RS. 25,000.
16. Unexplained cash RS. 32,400.

Additional Information:

- On 01-07-2023, out of Maharashtra Government Loan, securities of RS. 60,000 were sold and on the same day RS. 70,000; 15% Gujarat Government Loan was purchased at RS. 110 price.
- The purchase was financed through a bank loan @ 12%p.a.
- On 01-01-2024, tax-free debentures of Hanuman Ltd. were sold and 10% Reliance Ltd. RS. 1,20,000 tax-less debentures were purchased.
- Interest on all securities is received on 30th June and 31st December.
- RS. 3,000 paid for collection of taxable interest.

OR

Q.3.

Lalo and Co is a partnership firm. It has two partners Lalo and Tulsi, the firm is engaged in the business of civil construction including repairs of building and supply of labour for construction.
profit and loss account of the firm for the year ending 31st March, 2025

20

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To opening stock of raw material	43,400	By receipts from business of civil construction	77,41,400
To depreciation	4,78,860	By rent of a House	96,000
To salary to employees	2,60,000	By interest on company deposits (net)	
To G.S.T.	10,000	(T.D.S. Rate 20%)	5,20,000
To purchase of raw material	48,20,420	By closing stock of raw material	10,23,200
To interest on loan taken to make deposit in companies	27,600		
To interest on loan taken for business purposes	1,48,800		
To travelling exp	28,000		
To entertainment exp	15,600		
To advertisement expenses	72,000		
To other expenses	8,24,000		
To local tax of House	12,000		
To insurance of House	2,400		
To salary to partner as per partnership deed			
Lalo 4,32,000			
Tulsi 2,88,000	7,20,000		
To interest to partners as per partnership deed at 24% rate.			
Lalo 24,000	1,38,000		
Tulsi 1,14,000	17,79,520		
To Net profit			
	93,80,600		93,80,600

Additional information:-

1. On April 1, 2024, the firm owns the following depreciable assets:-
Block-1- Plant A, B and C their written down value Rs. 7,40,000 rate of depreciation 15%.
Block-2- Plant D, written down value Rs. 39,60,000 rate of depreciation 30%.
On January 1, 2025, the firm sells Plant D for Rs. 18,20,000 and purchased plant E for Rs. 9,72,000 rate of depreciation 15%.
2. The firm gives a donation of Rs. 3,40,000 to prime minister relief fund which is included in other expenses.
3. The firm wants to set off the following losses brought forward earlier years:

Particulars	Assessment year	
	2023-24	2024-25
Business	40,000	—
Capital loss (Short term)	4,000	2,000

4. Purchase included Rs. 2,00,000 paid in cash.
5. Salary to employees includes a payment of Rs. 20,000 given to an employee outside India and no tax has been deducted at source.
6. G.S.T of Rs. 10,000 was outstanding on 31-3-2025, on which Rs. 8,000 was paid on 31-07-2025 and Rs. 2,000 was paid on 30-11-2025. Although the date of payment under the GST was 14-5-2025.
7. 30% of net annual value of house property is deductible as standard deduction. Find out Book Profit and net income of the firm for the assessment year 2025-26 on the assumption that Conditions of section 184 and 40(b) are satisfied by firm.

Q.4. (A) Mr. Ramesh has received the following incomes during the Previous Year 2024-25: **14**

1. Salary as a Clerk in State Bank of Baroda RS. 22,000 per month.
Bonus equal to one month's salary and Overtime allowance RS. 12,000 per annum.
2. Dividend received on shares of Tata Steel Ltd. RS. 4,000.
Bank commission for collection of dividend RS. 60.
3. Interest on Government Securities RS. 1,200 and Bank F.D.R. interest RS. 3,300 (Gross).
4. He occupied a house at a rent of RS. 1,200 per month and spent RS. 2,400 annually on repairs.
He sub-let half portion of the house to his cousin at RS. 900 per month.
5. He owns another house which is let out for RS. 700 per month.
Repairs expenses incurred RS. 900.
6. Article remuneration from a monthly magazine "Business Today" RS. 500 per year.
7. Income from card games RS. 9,000 and loss from horse race RS. 6,000.
8. Profit from transfer of an asset RS. 7,000.
9. RS. 60,000 10% Tax-free debentures of Gujarat Industrial Finance Ltd.
10. RS. 30,000 5% Rajasthan Government Loan.
11. Income from agricultural land situated in Nepal RS. 6,000.
12. Ground rent from land at Amritsar RS. 12,000.
13. Interest on Postal Savings Bank Account RS. 150.
14. RS. 25,000 7% Capital Investment Bonds of Government of India.
Compute Income from Other Sources for the A.Y. 2025-26.

Q.4. (B) Net profit for the year 2024 is Rs. 18,00,000 and for the year 2025 is Rs. 20,00,000. **6**
 Number of shares outstanding prior to right are 3,00,000 shares. Right issue of one new share for each three outstanding at right issue price of Rs. 20. Last date to exercise rights is 01-03-2025.
 Market value of one equity share immediately prior to exercise of rights on 01-03-2025 is Rs. 25. Compute basic EPS for the year 2025 and adjusted EPS for the year 2024.

OR

Q.4. (A) 1. Explain the Process of Online application & registration of Pan Card. **10**

Q.4. (B) 2. Provision of Tax collection at Sources Section 206 (A) and 206 (C) **10**

Q.5. Write Short note(Any Four) **20**

1. Constitution and functions of GST Council.
2. Payment of Advance Tax.
3. Impact of GST on key Industry.
4. Accounting Standard - 12 Government Grants.
5. Interest for Default in Filing Tax Return (section 234A)
6. Explain the following terms: (1) Goods (2) Service (3) CGST (4) SGST (5) IGST